Elinkeinoelämän keskusliitto EK
Santeri Suominen

6.9.2023

Keskusvastapuolten (CCPs) määritystoiminta (clearing)
Eduskunnan talousvaliokunnalle: U 121/2022 vp, Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta arvopapereiden määritystoiminnan sääntelyn muuttamisesta (clearing-paketti)

TaV on pyytänyt EK:lta lausuntoa otsikkoasiassa. EK esittää lausuntonaan seuraavan.

EK toteaa, että vaikka Suomessa ei tällä hetkellä ole toimivia keskusvastapuolia, on säännöksillä kuitenkin välillistä merkitystä suomalaisten markkinaosapuolien ja asiakkaiden näkökulmasta. Keskusvastapuolten valvontakehikkoon tehtävät muutokset vaikuttavat jatkossa myös arvopaperikeskusten valvontakehikkoa koskevaan sääntelyyn.

Komission ehdotusten tarkoituksena on varmistaa, että EU:lla on turvalliset, kriisinsietokykyiset ja kilpailulliset keskusvastapuolimääritysmarkkinat, mikä edistää pääomamarkkinaunionia ja vahvistaa EU:n strategista autonomiaa. EK pitää tavoitteita kannatettavina. Ehdotusten tavoitteena on EU-valvonnan parantaminen, jotta varmistettaisiin rajat ylittävien riskien hallinta määritysvolyymin kasvaessa.

Kilpailulliset, kehittyneet ja sietokykyiset EU-keskusvastapuolet ovat myös EU:n strategisen autonomian kannalta olennaisia, sillä keskusvastapuolet ovat systeemisesti merkittäviä toimijoita. Keskusvastapuoli toimii rahoitusmarkkinoiden osapuolten välillä tiettyjen sopimuksien osalta ostajana jokaiseen myyjään nähden ja myyjänä jokaiseen ostajaan nähden.

Keskusvastapuolille aiheutuvien sääntelykustannusten aleneminen voi myös johtaa määritysosapuolten selvityskustannusten alenemiseen edellyttäen, että keskusvastapuolten välillä on kilpailua ja kustannussäästöt siirretään osapuolille. Tämä olisi varsin toivottavaa.

EK katsoo, että aktiivisen tilin avaamisen keskusvastapuolessa tulisi perustua vapaaehtoisuuteen, eikä pakottavaan sääntelyyn. Vapaaehtoiseen tilin avaamiseen tulisi kannustaa kaupallisilla tekijöillä.

EK pitää kannatettavina ei-finanssialan toimijoille suunnattuja helpotuksia, kuten vakuusmateriaalilaajennusta, joka kattaa vakuudettomat pankkitakaukset väliaikaisesti käyviksi vakuuksiksi. Vastaavasti olemme huolissamme tälle sektorille esitettävistä lisävaatimuksista, joiden käytännön merkitys jäänee pitkälti riippumaan valmisteltavien teknisten sääntelystandardien sisällöstä.